

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Evy Hudobovej v právnej veci žalobcu: **Ing. B.K.**, K.X., N., zast. advokátom Mgr. T.S., F.X., N., proti žalovanému: **P. – M.**, s.r.o., N.X., N., zast. advokátom JUDr. Š.Š., V.X., N., **o zaplatenie 200.000,- Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cbs 5/2002-94 zo dňa 15. januára 2004, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cbs 5/2002-94 zo dňa 15. januára 2004 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** žalobcovi zaplatiť trovy odvolacieho konania a dovolacieho konania vo výške 28.653,- Sk na účet jeho právneho zástupcu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom č.k. 15 Cbs 5/2002-94 zo dňa 15.1.2004 rozhodol tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť sumu 95.656,- Sk istiny s 15%-tným úrokom z omeškania od 28.11.2002 do zaplatenia a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou dňa 28.11.2002 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 200.000,- Sk

s príslušenstvom ako odplaty z titulu výkonu činnosti žalobcu ako konateľa spoločnosti žalovaného za obdobie od 28.11.1998 do 1.8.2000.

Z vykonaného dokazovania zistil, že žalobca ako zamestnanec P., a.s., N. bol svojou materskou organizáciou vymenovaný do funkcie konateľa žalovaného ako dcérskej spoločnosti P., a.s., N.. Túto funkciu vykonával u žalovaného od 8.11.1998 do 8.11.2000 bez písomne uzavretej zmluvy so žalovaným, ktoré skutkové zistenia označil za nerozporované, a preto si ich osvojil. Z manažérskej zmluvy zo dňa 15.6.1998 v znení jej dodatkov č. 1 – 5 uzavretej medzi materskou organizáciou P., a.s., N. a žalobcom, konajúci súd zistil, že otázka odmeňovania konateľa žalovaného nebola upravená. Zo svedeckých výpovedí zistil, že ani ostatní konatelia za výkon tejto funkcie nedostávali žiadnu odmenu, pretože nikto im oficiálne nepovedal, či ide o odplatný resp. bezodplatný výkon tejto funkcie. Citoval ustanovenia § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka, § 566 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 571 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka a uviedol, že pri rozhodovaní vychádzal z toho, že keďže medzi žalobcom a žalovaným nebola uzavretá písomná zmluva o výkone funkcie, v ktorej by výška odplaty bola určená, žalobcovi vznikol nárok podľa ustanovenia § 571 ods. 1 Obchodného zákonníka na odplatu, ktorá je obvyklá v čase uzavretia zmluvy za činnosť obdobnú, ktorú mandatár uskutočnil pri zariadení záležitosti. Keďže však žalobca nepreukázal, že obvyklá výška odplaty v jeho prípade je 10.000,- Sk mesačne, súd určil jej výšku v zmysle ustanovenia § 136 O.s.p. podľa svojej úvahy v sume 5.000,- Sk mesačne, čo za obdobie od 28.11.1998 do 28.6.2000 činí 95.656,- Sk, v ktorej výške žalobe vyhovel s tým, že žalobcovi priznal v zmysle §369 Obchodného zákonníka aj 15%-tný úrok z omeškania, ktorý konajúci súd považoval za obvyklý. Vo zvyšku žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný podaním doručeným súdu dňa 25.3.2004 (list v spise č. 98) a navrhol žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Konštatoval, že súd vykonaným dokazovaním riadne zistil skutkový stav, ale vyvodil nesprávny právny záver. Za nesporné označil, že žalobca bol valným zhromaždením spoločnosti P., a.s., N. ako jediného spoločníka žalovaného vymenovaný do funkcie konateľa v spoločnosti P.- M., s.r.o. od 8.11.1998. V súvislosti s nárokom na odmenu

konateľa poukázal na znenie článku 10 bod 10.2 písmeno f/ stanov žalovaného P. - M., s.r.o., kde je zakotvené, že valné zhromaždenie rozhoduje o odmene konateľa a uviedol, že medzi žalovaným a žalobcom v tejto otázke došlo k inej úprave vzťahov a určenia práv a povinností v oblasti odmeny konateľa a citoval znenie ustanovenia § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka účinného do 31.12.2001, podľa ktorého vzťah medzi spoločnosťou a členom štatutárneho alebo iného orgánu spoločnosti alebo spoločníkom pri zariadovaní záležitostí spoločnosti sa spravuje primerane ustanoveniami o mandátnej zmluve, pokiaľ z ich dojednaní so spoločnosťou alebo iných ustanovení tohto zákona upravujúcich ich povinnosti, nevyplýva iné určenie práv a povinností. Uviedol, že odmenu konateľa spoločnosti mal žalobca zohľadnenú v jeho mzde resp. odmenách vyplácaných v súvislosti s výkonom jeho funkcie výrobného námestníka, ktorú funkciu žalobca vykonával v spoločnosti P., a.s., N.. Uviedol, že v každej dcérskej spoločnosti bola zriadená v pracovnoprávnom vzťahu aj funkcia výrobného riaditeľa, ktorý zabezpečoval každodennú činnosť dcérskej spoločnosti i keď nebol štatutárnym zástupcom a okrem toho boli vymenovaní aj dvaja konatelia, ktorí každý z ich koordinoval činnosť dcérskej spoločnosti v oblasti svojho pracovného zaradenia. Poukázal na to, že sídlo žalovanej spoločnosti bolo totožné so sídlom dcérskych spoločností, z ktorého dôvodu žalobcovi nevznikli žiadne náklady. V závere odvolania vzniesol námietku premlčania, vzhľadom na to, že žalobca si jeho nárok na odmenu konateľa mohol uplatniť ihneď po jeho vymenovaní do tejto funkcie.

Proti odvolaniu v časti výroku o trovách konania sa odvolal aj žalobca podaním zo dňa 1.4.2004. Uviedol, že žalobca sa úspešne domáhal svojho nároku, ktorý konajúci súd znížil iba na základe svojej úvahy, pričom však vôbec nie je zrejmé akou úvahou k výške 5.000,- Sk mesačne dospel. Poukázal na ustanovenie § 142 ods. 3 O.s.p. a navrhol v napadnutej časti rozsudok zmeniť tak, že žalobcovi prizná plnú náhradu trov konania.

O odvolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 5 Obo 87/2004 zo dňa 24. mája 2005 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cbs 5/2002-94 zo dňa 15.1.2004 v napadnutej časti zmenil tak, že žalobu zamietol a žalobcu zaviazal žalovanému zaplatiť trovy konania. Konštatoval, že v danom

prípade zo stanov žalovaného je zrejmé, že napríklad v otázke práva na odmenu konateľa vyplýva také určenie práv a povinností a že právo na odmenu konateľa je viazané rozhodnutím valného zhromaždenia spoločnosti. Za pochybenie prvostupňového súdu označil, že právo na odmenu konateľa spoločnosti v konkrétnom prípade posudzoval podľa § 571 Obchodného zákonníka bez toho, aby sa zaoberal, či sú splnené podmienky na aplikáciu tohto ustanovenia v spojení s ustanovením § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka, účinného do 31.12.2005 a uviedol že s poukazom na uvedené žalobcovi právo na odmenu za výkon funkcie ako jedného z konateľov spoločnosti nevzniklo.

O dovolaní žalobcu proti tomuto rozsudku rozhodol ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 1 Obdo V 118/2005 zo dňa 26.11.2007 tak, že rozsudok odvolacieho súdu spolu s opravným uznesením zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V dôvodoch rozsudku uviedol, že odvolací súd pochybil, ak len na základe citovaného ustanovenia z dôvodu, že valné zhromaždenie o odmene nerozhodlo, žalobcovi odmenu za výkon tejto funkcie konateľa nepriznal. Konštatoval, že z citovaného ustanovenia vyplýva to, že valné zhromaždenie je oprávnené rozhodnúť o výške odmeny, pričom je zrejmé, že základ na odmenu je daný, ktorý základ vyplýva z ustanovenia § 571 ods. 1 Obchodného zákonníka, keďže je nepochybné, že zmluvou odmena dohodnutá nebola. I keď valné zhromaždenie spoločnosti bolo oprávnené žalobcovi priznať konkrétnu výšku odmeny, avšak zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva pre valné zhromaždenie takáto povinnosť. Za stavu, ak valné zhromaždenie svoje právo nevyužije, a to v primeranej lehote, to jest spravidla (do jedného roku), potom výšku odmeny je potrebné určiť spôsobom stanoveným v § 571 ods. 1 Obchodného zákonníka. Rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odvolací súd viazaný právnym názorom súdom vyššieho stupňa rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 15 Cbs 5/2002-94 zo dňa 15.1.2004 v napadnutej časti potvrdil. Za jednoznačné označil, že žalobca počas ním uplatňovaného obdobia vykonával funkciu konateľa obchodnej spoločnosti, ako aj to,

že žalovaný mu odmietol odmenu za výkon jeho funkcie vyplatiť viazaný právnym názorom, dovolacieho súdu, že v danom prípade, keď valné zhromaždenie o výške odmeny nerozhodlo, nemá za právny dôsledok, nepriznanie práva na odmenu konateľovi spoločnosti, ako aj fakt, že prvostupňový súd rozhodol správne, keď konateľovi spoločnosti odmenu vo výške za výkon jeho funkcie vo výške 95.656,- Sk spolu s 15% úrokom z omeškania do zaplataenia priznal, odvolací súd odvolaniu nevyhovel.

V zmysle uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 10 ods. 2 O.s.p.) v súlade s ustanovením § 219 O.s.p. prvostupňové rozhodnutie v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

Návrhu žalobcu, aby bolo prvostupňové rozhodnutie v časti výroku o trovách konania zmenené s tým, že prvostupňový súd nemal aplikovať ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., ale ustanovenie § 142 ods. 3, odvolací súd nevyhovel a uviedol, že v danom prípade prvostupňový súd nepochybil, keď o trovách prvostupňového konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol tak, že tieto úspešnému žalobcovi priznal vo výške 28.653,- Sk podľa § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. vo výške trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci vo výške 19.093,- Sk, súdny poplatok za dovolanie 9.560,- Sk v súčte 28.653,- Sk.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave dňa 11. marca 2008

JUDr. Jana Zemaníková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: